

MWONGOZO WA NGUU ZA JADI 2023

KISWAHILI FASIHI

PIGA SIMU

0724351706

GOLDLITE PUBLISHERS

MWONGOZO WA NGUU ZA JADI

JALADA, ANWANI NA MUHTASARI

Katika jalada la riwaya ya Nguu za Jadi, kuna vitu anuwai vinavyoonekana, na vinaweza kuwa na fasiri mbalimbali kwa wasomaji tofautitofauti. Vitu vilivyopo kwenye mchoro wa jalada hilo ni:

- a) **Picha ya mwanamume mzee** anayemzungumzia mvulana. Kutokana na wanavyoonekana, ni wazi wamefunikwa kwa kiwango cha haja na giza. Hii inaweza kuchukuliwa kama ishara ya mtoto wa kiume ambaye ametanzwa na matatizo, ambaye hajapewa hadhi anayostahili katika jamii, kama inavyoonekana baadaye kwenye riwaya yenyewe.
- b) Mbele ya picha ya mwanamume anayemzungumzia mvulana kuna **uwanja usiokuwa na mimea**, pengine kutokana na uharibifu wa mazingira, jambo ambalo pia linajitokeza ndani ya riwaya.
- c) Mbele huko kuna **miti ambayo imefunikwa na giza kiasi**, ambayo inaweza kuchukuliwa kuwakilisha matumaini yaliyonyimwa nafasi ya kujitokeza vizuri.
- d) Nyuma ya miti kuna **mlima mkubwa ulio na vilele (nguu)** ambavyo vina **mwangaza juu**. Hii inaweza kuchukuliwa kuwa ishara ya matatizo (mlima) na suluhu inayopendekezwa na mwandishi ya kukabiliana na nguu (vikwazo) za tangu jadi zinazotatiza maendeleo ya jamii.
- e) Nyuma ya mlima kuna **mwanga hafifu unaojitokeza**. Mwanga huu unaweza kuchukuliwa kuwa **kiwakilishi cha matumaini mapya** kwamba jamii iliyokumbwa na matatizo mengi kwa muda mrefu hatimaye inapata mwanga, kama inavyofanyika kwenye riwaya Lonare anapochaguliwa kuwa mtemi, jambo linaloipa nchi ya Matuo matumaini mapya ya mabadiliko chanya.

Ufaafu wa Anwani: Nguu za Jadi

Nguu ni vilele vya milima. Katika riwaya hii, neno hili limetumiwa kisitiari, kuwakilisha vikwazo au matatizo yanayokumba jamii inayozungumziwa. Kwa hivyo, Nguu za Jadi ni vikwazo ambavyo vimekuwepo kama desturi au kanuni za maisha, na ambavyo vinadumaza maendeleo ya jamii.

Mifano ya vikwazo hivyo kutoka katika riwaya ni:

- ✓ Mila ambazo zinawadunisha wanawake na kuwanyima uhuru wa kujiendeleza. Mifumo ya uongozi mbaya inayosababisha ufisadi, ukabila, utabaka, ubinafsi, hali ya kutowajibika, ufujaji wa mali za umma, uharibifu wa mazingira, ukiukaji wa haki za watoto, ukatili na wizi wa mali ya umma.
- ✓ Mifumo wa ubabedume uliokolea taasubi ya kiume wenye kudhalilisha wanawake na watoto wa kike.
- ✓ Mila zinazomnyima mtoto wa kiume nafasi ya kujiendeleza. Mila hizi zimemtelekeza mtoto wa kiume kwa kutothamini elimu na maendeleo yake.
- ✓ Umaskini uliokithiri.

[Kwa mwongozo nzima piga simu kwa nambari 0724351706](tel:0724351706)

- ✓ Matumizi na ulanguzi wa dawa za kulevya.
- ✓ Changamoto za ndoa na ukahaba.

Riwaya ya Nguu za Jadi kwa Muhtasari

Riwaya inapoanza, mhusika mkuu, Mangwasha, yuko na wanawe wawili, Sayore na Kajewa, katika kanisa fulani, ambapo wanajificha. Nje ya kanisa hilo, wapo watu wengine wa kabila la Waketwa, waliokimbilia usalama hapo baada ya makao yao katika eneo la Matango kuchomwa.

Kuna fununu kwamba jamii ya Waketwa inafurushwa kutoka makwao kwa sababu kuna watu fulani wanaotaka ardhi ya Matango kwa nguvu.

Mtemi Lesulia, kiongozi wa nchi, anachukia kabila la Waketwa kwani yeyeanatoka katika kabila la Wakule. Waketwa na Wakule Wana uhasarna wa tangu jadi. Lonare, ambaye ni kiongozi wa Waketwa, ana urnaarufu mkubwa nchini. Katika uchaguzi mkuu uliopita, alitekwa nyara na kwa namna hiyo, Mtemi Lesulia aliishia kuchaguliwa bila kupingwa.

Mangwasha ni mwanamke mwenye bidii, na anafanya kazi ya uhasibu katika afisi ya Chifu Mshabaha. Chifu huyu ni rafiki mkubwa wa Mtemi Lesulia, naye pia anawachukia Waketwa. Hivyo, anapanza kuwadhulumu Waketwa, jambo ambalo Mangwasha analifahamu kutokana na kufanya kazi naye. Chifu Mshabaha pia ni rafikiye Sagilu, mzee anayetaka kumuoa Mangwasha licha ya kwamba anajua msichana huyu ana mchumba, Mrima, na wanapanga ndoa. Siku ya harusi ya Mangwasha na Mrima, Sagilu anamtuma kimada wake, Sihaba, akiwa na bomu lililofungwa kama zawadi kwa maharusi. Kwa bahati nzuri, watu wanamshuku na maafa aliyokusudia kufanya hayafanyiki. Sagilu anamnyemelea Mrima na kumzuga kwa kutumia pesa kiasi kwamba Mrima anaisahau familia yake, huku akimwachia Mangwasha jukumu la kuwalea wana wao wawili.

Nchi ya Matuo inakumbwa na matatizo mengi. Kuna matatizoya kiuchumi yanayosababishwa na uongozi mbaya na ufisadi uliokithiri. Mtemi Lesulia anaendeleza ubaguzi dhidi ya Waketwa na vijana wengi walio na elimu hawapati kazi za kujiendeleza kimaisha. Kwa mfano, uteuzi wa wagombea nafasi za uongozi ukiwa umekaribia, machifu wanalazimishwa kuwahamisha Waketwa kutoka Matango ili viongozi wanaopendelewa na mtemi wasipate upinzani, na yeye Mtemi Lesulia asishindwe na mpinzani wake mkuu wa kisiasa, Lonare. Sihaba anatumwa kwenda kuhakikisha kwamba makazi ya Waketwa yameteketewa,

Anawatumia vijana ambao wanatumia petroli kuchoma makazi hap. Lonare na wafuasi wake wamepeleka kesi mahakamani, na akiwa na wenziwe, kama vile Ngoswe, wanawashawishi watu kurudi katika mako yao ya zamani kule Matango ambako wanajenga mahema. Hata hivyo, siku ya tatu, vijikaratasi vinasambazwa kuwataka watu watoke kwenye ardhi hiyo ambayo, inabainika, imetwaliwa na kupewa Nanzia, mkewe

Mtemi Lesulia, na rafikiye mtemi, Mbwashu. Hawa wanataka kujenga jengo la kibiashara katika ardhi hiyo ya Matango. Watu wanaokuja kuanza ujenzi wanafukuzwa na Waketwa walioamua kuitetea ardhi yao kwa vyovyote vile. Baada ya kuona kwamba mpango wao umetibuka, Mtemi Lesulia anamtumia Sagilu kumpa Mrima pesa nyingi pamoja na ahadi kwamba atapewa kazi serikalini, ilimradi amfanyie Mtemi Lesulia kampeni na kuwaendea kinyume Waketwa.

[Kwa mwongozo nzima piga simu kwa nambari 0724351706](tel:0724351706)

Kipindi kifupi kabla ya uteuzi wa watakaopeperusha bendera za vyama mbalimbali, Sagilu anafautiana na mwanawe, Mashauri, baada ya mwanawe kugundua kwamba babake ana uhusiano wa kimapenzi na mpenzi wake, Cheiya. Mtemi Lesulia naye anakosana na mwanawe, Ngoswe, wakati anapanga njama ya kuvuruga zoezi la uteuzi ili kuwaharibia wapinzani wake nafasi za kuteuliwa. Ngoswe anaona kwamba hatua ya babake inaongozwa na ubinafsi wa kujitakia uongozi na kutojali kwamba baadhi ya watu huenda wakapoteza maisha yao katika vurugu anazopanga. Sagilu anashindwa katika uteuzi na inakuwa wazi kwamba Mtemi Lesulia atakuwa na upinzani mkubwa katika uchaguzi mkuu ujao. Kwa ushawishi wake, Chifu Mshabaha anafutwa kazi na mtemi anaamua kumwondokea Sagilu ambaye sasa anaandamwa na sheria kwa ufnisadi alioendesha nchini. Awali, tunaona Mangwasha akipoteza kazi yake katika afisi ya Chifu Mshabaha kwa kujitokeza kama mpinzani wa serikali kwani anamfanyia Lonare kampeni, kando na kwamba mara zote, hakumkubalia Sagilu ombi la kumtaka awe kimada wake. Sihaba anatiwa mbaroni kwa kuendesha biashara haramu ya ukahaba inayosababisha wasichana wengi kuharibika lakini anaachiliwa kutokana na ushawishi aliokuwa nao serikalini. Mikasa hii inawaathiri wahusika wengi vibaya.

Sagilu anapatwa na kichaa na mkewe mtemi, Nanzia, anaogua baada ya jengo lake la kibiashara la Skyline Mall kutwaliwa. Baada ya kulazwa hospitalini kwa muda, anafariki.

Kwa mara nyingine, Lonare anatekwa nyara kabla ya uchaguzi lakini anafaulu kutoroka na kupata matibabu. Uchaguzi mkuu unafanyika na Lonare anachaguliwa kuwa mtemi. Rafikiye Sagilu anashindwa na Mwamba anayechaguliwa kuwa mbunge wa Matango. Lonare anawahutubia wananchi wa Matuo na kuahidi kuufufua uchumi wa nchi na kukabiliana na ufnisadi serikalini. Anaahidi pia kwamba serikali yake itashughulikia tatizo la ukosefu wa ajira kwa vijana na kuhakikisha kwamba pana usawa wa kijinsia, akisema kwamba Matuo imesambaratishwa na ubabedume. Anawaomba wananchi wenzake kujiepusha na ukabila na kuwahimiza kukataa na kufichua maovu yanapofanyika nchini. Lonare anachagua kutolipiza kisasi dhidi ya mahasidi wake wa kisiasa.

Sura ya Kwanza

Mangwasha yuko na wanawe katika kanisa fulani ambapo yeye na watu wa kabila lake la Waketwa wamekimbilia usalama baada ya kuchomewa nyumba zao katika mtaa wa Matango, jijini Taria. Kuna fununu zinazosema kwamba pana watu fulani waliotaka kuitwaa ardhi ya Matango kwa nguvu. Inabainika pia kwamba mjini Taria, kuna jamii mbili ambazo ni mahasimu wa tangu jadi, Wakule na Waketwa. Mtemi Lesulia, kiongozi wa nchi, anatoka katika jamii ya Wakule na anawachukia Waketwa. Lonare ni kiongozi wa Waketwa lakini ana umaarufu mkubwa nchini kote kwani katika uchaguzi mkuu uliopita, alikuwa na sera bora zaidi. Hata hivyo, kabla ya kufanyika kwa uchaguzi, alitekwa nyara na Mtemi Lesulia kuchaguliwa bila kupingwa. Mangwasha anafanya kazi ya uhasibu katika afisi ya Chifu Mshabaha. Anajua kwamba Chifu Mshabaha, ambaye pia anawachukia Waketwa, anafanya mpango wa kuwadhulumu Waketwa. Kwa sababu hii, anapanga kumwona kiongozi wake, Lonare, ili kumweleza njama zinazopangwa dhidi ya watu wake.

Juhudi za Mangwasha, hata hivyo, zinatatizwa na hali kwamba jamii haimthamini mwanamke, na anashangaa kama atasikilizwa. Anaamua atafanya tu alilokusudia, liwe liwalo.

[Kwa mwongozo nzima piga simu kwa nambari 0724351706](tel:0724351706)

Masuala makuu yanayojitokeza katika Sura ya Kwanza

- ✓ Uhasama wa kikabila na kisiasa unajitokeza kwani Waketwa wanabaguliwa na kupokwa haki zao za kumiliki ardhi na kuishi kwa amani. Waketwa wanalaumiwa hata kwa mambo ambayo hayako katika uwezo wa binadamu kudhibiti, kama vile maradhi sugu yanapowashinda madaktari. Kiongozi wa Waketwa, Lonare ameeputa kifo mara nyingi, kifo kilichopangwa na Wakule.
- ✓ Ukabila ulioshamiri Matuo unawafanya Waketwa wengi kuwa katika tabaka la chini, huku wakiwa na viongozi wachache sana serikalini.
- ✓ Mfumo wa ubabedume unawanyima wanawake nafasi ya kujiamini kama wahusika sawa katika jamii. Mwanamke asiye kuwa na cheo au pesa hawezi kusikilizwa (uk. 8).
- ✓ Ufisadi umeshamiri katika jamii. Ardhi ya Waketwa inapotwaliwa, Chifu Mshabaha anaangalia kando kwani ameshapokea mlungula (uk. 9).
- ✓ Maudhui ya bidii yanajitokeza kupitia kwa mhusika Mangwasha ambaye msimulizi anasema alifunzwa kuuambaa uvivu (uk. 12).

Sura ya Pili

Mangwasha ni msichana mwenye bidii kazini, katika afisi ya Chifu Mshabaha. Anakutana na Mrima, ambaye pia ni mwenye bidii, na kuchumbiana. Wanafanya mazoea ya kwenda kula chakula katika mkahawa unaomilikiwa na Sagilu, mzee ambaye ni rafikiye Mtemi Lesulia. Sagilu anamtaka Mangwasha kimapenzi na anapomkataa, anaweka kisasi dhidi yake. Chifu Mshabaha pia anamchukia Mangwasha kwa kumchumbia mwanamume asiye kuwa na pesa na kumkataa rafikiye, Sagilu, ambaye ni tajiri.

Siku ya harusi ya Mangwasha na Mrima, Sagilu anamtuma Sihaba, kimada wake, na bomu ambalo linalipuka na kusababisha watu waliohudhuria sherehe kutawanyika. Baada ya miaka kadhaa katika ndoa na kuwa na watoto wawili, Mrima anabadilika. Anaitelekeza familia yake na kuingilia ulevi. Mangwasha anateseka sana na anapoamua kufuatilia mumewe ili ajue ni nini kilichomfanya abadilike, anagundua kwamba anapewa pesa nyingi na Sagilu, ambaye ni adui wa ndoa yao.

Masuala makuu yanayojitokeza katika Sura ya Pili

- Mangwasha, mhusika mkuu, anajitokeza kama mwanamke jasiri na aliyejikomboia kiakili. Hathamini tamaduni zilizopitwa na wakati, kama vile kulazimishiwa ndoa kwa misingi ya mali. Kwa msingi huu, anamkataa Sagilu ambaye anatumia ushawishi wa hela kumtaka awe mwanamke wake. Yeye ni mwenye mapenzi ya dhati, haliinayomfanya kumjali mumewe na kufuatilia ili ajue ana tatizo gani linalomfanya kuingilia ulevi na kuitelekeza familia yake.
- Sagilu anasawiriwa kama mtu katili, anayehodhi bidhaa na kuziua kwa bei za juu wakati kuna uhaba wa bidhaa hizo. Aliwahi kuagiza maziwa ya watoto ambayo yaliharisha maisha yao. Kwa kuwa ana uhusiano wa karibu na Mtemi Lesulia, sheria hazikumfuatilia katika suala hili, ishara ya ufisadi.
- Chifu Mshabaha anajitokeza kama mbaguzi na mpyaro. Anasema kwamba Waketwa hawana akili (uk. 20).
- Ufisadi unajitokeza kwani polisi hawajishughulishi kumtia mbaroni mwanamke anayekuwa na kilipuzi kwenye harusi ya Mangwasha.

[Kwa mwongozo nzima piga simu kwa nambari 0724351706](tel:0724351706)

Kwa mwongozo nzima piga simu kwa nambari
0724351706

MAUDHUI

Maudhui ni ujumbe wa jumla unaojitokeza katika kazi ya fasihi. Aidha, maudhui ni mafunzo ambayo huweza kupatikana katika kazi ya kisanaa kama vile riwaya, na sehemu ya maana ambayo aghalabu huingiliana namada. Riwaya ya Nguu za Jadi ina maudhui mbalimbali yanayojitokeza na ambayo yanajenga dhamira za mwandishi. Kutokana na hali kwamba riwaya hii ina maudhui changamano, ni vyema kwa msomaji kubaini maudhui mengine zaidi mbali na yale yaliyofafanuliwa humu.

Ukabila

Ukabila ni **hali ya kupendelea mtu, watu au Jamii** fulani kutokana na misingi ya kabila. Upendeleo huu huweza kuhusisha mambo mengi kama vile **ajira, elimu, makazi, vyeo, na kadhalika. Katika riwaya hii,**

- 1) Wakule ni jamii inayoonyesha ukabila; wao ndio wengi serikalini (uk. 43) kutokana na hali kwamba Mtemi Lesulia ambaye ndiye kiongozi wa nchi ya Matuo anatoka katika jamii hii. Wakule wengi hasa walio matajiri wanajibagua na kuishi katika mtaa wa Majuu ambao ni mtaa linamoishi tabaka tawala.
- 2) Kazi za madaraka ziliwaendea Wakule ilhali zile za daraja la chini kama vile kazi za mikono zilifanywa na Waketwa.
- 3) Ukabila unasababisha ukosefu wa ajira miongoni mwa vijana kutoka katika jamii ya Waketwa ambao ni wahitimu wa viwango mbalimbali vya elimu na taaluma.
- 4) Siasa za majina zinatawala (uk. 45) na ukabila unafanya watu wasiohitimu katika taaluma mbalimbali kuajiriwa na kusababisha maafa nchini. Watu wanaajiriwa kutokana na uchunguzi wa majina yao. Majina yanakuwa kigezo cha kupimia ajira.
- 5) Ukabila unamkolea mtemi kiasi cha kukosa imani ya kuajiri wanajeshi kutoka katika jamii nyingine. Kwa mfano, marubani wanaangusha ndege na manahodha wanapasua vyombo miambani kwa kukosa ujuzi (uk. 44).
- 6) Dhuluma za Chifu Mshabaha kwa Mangwasha zinatokana na ukabila. Chifu anadhihirisha hisia za kikabila anaposema "...Waketwa ni watu wasio na akili hata ya kuchagua wachumba." (uk. 20).
- 7) Chifu Mshabaha anamfanyisha Mangwasha kazi nyingi hata zile zinazopaswa kufanywa na matopasi.
- 8) Chuki ya Mtemi Lesulia kwa Lonare inatokana na ukabila hasa pale anapohujumu biashara yake, kumwonea Lonare gere na hata kumpangia mauti (uk. 51-52, 171).
- 9) Maneno ya Sagilu pia yamebeba hisia za ukabila hasa pale ambapo anawachukua Waketwa kama watu wasioweza kufanya lolote. Anasema, "Ndege mliolelewa kizimbani nyie hamwezi kuruka. Mtawezaje kuruka ilhali mnaishi mkifikiria kwamba kuruka ni ugonjwa?" (uk. 176).

- 10) Ukabila unafanya wenyeji wa Matango ambao ni Waketwa kuchomewa nyumba zao na kufurushwa ili wakati wa uchaguzi wa kisiasa wasimpigie mmoja wao kura.
- 11) Mtemi Lesulia anaendeleza hisia za ukabila anapowaita Waketwa panya (uk. 78).
- 12) Kufutwa kazi kwa Mangwasha pia kunatokana na ukabila (uk. 135-137) kwani tunaona anayeajiriwa kuchukua mahali pake ni Mkule.

MBINU ZA UANDISHI

Mbinu za uandishi ni sehemu muhimu katika kazi ya sanaa kwa sababu ndizo humwezesha mwandishi kuwasilisha maudhui yake. Humsaidia mwandishi kufikisha ujumbe wake kwa wasomaji wake. Mbinu hizi zimegawika katika sehemu mbili:

a) Mbinu za sanaa/Mtindo wa mwandishi

Mbinu za sanaa au mtindo wa mwandishi ni mbinu anazotumia mwandishi kuelezea ujumbe wake sawa na kuendeleza ploti ya kazi yake. Mbinu za sanaa hujumuisha mbinu za kimuundo, kama vile taharuki, mbinu rejeshi, kiangazambele, hadithi ndani ya hadithi na kadhalika, na mbinu za kimtindo, kama vile matumizi ya barua, ndoto, kinaya, majazi na kadhalika.

b) Mbinu za lugha/Tamathali za usemi/lugha

Mbinu za lugha au tamathali za lugha huhusu matumizi ya lugha kiufundi ili kuwasilisha ujumbe na pia kuipamba kazi ya kifasihi. Tamathali za lugha ni kama vile methali, misemo na nahau, chuku, dhihaka, tashbihi, tanakali za sauti, takriri, tabaini na kadhalika.

Mbinu za Sanaa/Mtindo wa Mwandishi

Baadhi ya mbinu za sanaa zilizotumika katika riwaya ya Nguu zaJadi ni:

Taharuki

Taharuki ni mbinu ya kisanaa ambayo humpa msomaji mshawasha wa kutaka kujua zaidi jambo lililotea baada ya tukio fulani. Humwacha msomaji akijiuliza maswaji ili kutaka kujua zaidi yaliyotokea baada ya kisa fulani,

Hadithi inapoanza, Mangwasha na wanawe wako kanisani. Kuna jambo ambalo limekumba eneo Zima la Matango ambalo wasomaji hawana habari ni jambo gani. Wanawe Mangwashwa hawana taarifa kuhusu aliko baba yao, na wasornaji hawajui ni kitu gani kimetokea, hata mumewe Mangwasha kumwachia wanawe na umaskini (uk. 1). Wasomaji wanalazimika kuendelea kusoma ili kupata majibu ya maswali haya.

- Barua anayopata Mangwasha wakati anachakura vitu vyake kuona kama vyeti vyake vipo inamwacha msomaji katika taharuki. Hajui barua hiyo imeandikwa na nani na ujumbe wake ni upi. Hivyo, analazimika kuendelea kusoma ili kukata kiu yake kuhusu barua hiyo (uk. 3).
- Taharuki inajitokeza wakati Sihaba anamtembelea Chifu Mshabaha na wanapotoka nje ya ofisi ya chifu, Sihaba anamkabidhi chifu bahasha. Msomaji anashangaa bahasha hiyo ina nini (uk. 85). Hata Mangwasha anapokimbia kwenda kurudufisha nyaraka zilizokuwa ndani ya

[Kwa mwongozo nzima piga simu kwa nambari 0724351706](tel:0724351706)

bahasha hiyo, haijulikani mara moja nyaraka hizo zina taarifa gani hadi pale anapokutana na Lonare.

Kisa cha kupotea kwa Lonare kabla ya uchaguzi mkuu kinajenga taharuki pia. Hata anapopatikana mapema siku ya uchaguzi, msomaji hapati taarifa zaidi kuhusu kilichokuwa kimejiri, anaachiwa kukisia kwamba pengine alitekwa nyara kwa amri ya mpinzani wake mkuu, Mtemi Lesulia.

Hadithi ndani ya hadithi

Hadithi ndani ya hadithi ni hadithi au kisa ambacho husimuliwa ndani ya kisa au hadithi kuu. Mara nyingi, hadithi ndani ya hadithi hutumiwa kuelezea jambo fulani ambalo kwa namna fulani linahusiana na kisa kikuu kinachosimuliwa.

- Sauni anawasimulia marafiki zake, wakiwa nyumbani kwa Lonare, kisa cha mwanamke fulani ambaye alidhani alishabihiana sana na Sihaba (uk. 81). Mwanamke huyo alitwa Lilith. Kisa cha Lilith kinatumiwa kuonyesha kwamba Sihaba si mwanamke mzuri. Sihaba anatumiwa kuvuruga harusi ya Mangwasha na Mrima, na anahusika katika njama ya kuwafurusha Waketwa kutoka katika eneo la Matango. Vilevile, anaendesha biashara haramu ya ukahaba ambako anawashirikisha wasichana wachanga wenye umri wa kwenda shuleni. Kwa kiwango kikubwa, mhusika huyu anachangia pakubwa katika kuifisidi nchi kwa kuwaharibia vijana

- Lombo na Mashauri wanapokutana wanakumbuka maisha yao wakiwa katika Shule ya upili (uk. 131). Katika kumbukumbu hiyo, tunasimuliwa kisa cha kijana mmoja ambaye aliugua ugonjwa wa pediculosis corporis ambao ulimfanya ajikune kila wakati. Visa vya jadi yao shuleni vinaelezea uhusiano wao wa sasa kwani walikuwa marafiki wa karibu, na ndio maana pana msisimko mkubwa wanapopatana baadaye wakiwa wameshahitimu masomo na kila mmoja ana maisha mazuri.

- Baada ya Nanzia kuugua kutokana na hofu ya kupoteza mali aliyomiliki kinyume cha sheria, Mashauri anamsimulia Lombo kisa cha mfalme aliyeishi zamani huko Ufaransa (uk. 148). Mfalme huyo alichezea kamari pato la nchi hata wananchi wakamchukia kwani umaskini uliwafanya kula matunda ya mwituni. Wananchi hao, baada ya kufika mwisho wa madhila, waliwakamata mfalme, mkewe na mafasiki wengine wa utawala wake na kuwaangamiza (uk. 149). Mashauri ana chungu wa kuendewa kinyume na babaye, na katika ari yake ya kimapinduzi, anaona kwamba viongozi wanaoiongoza Matuo, akiwemo babake kwa sababu

Sagilu ni rafikiye Mtemi Lesulia, hawafai, kama huyo mfalme wa zamani aliyesimulia katika kisa chake. Kisa hicho kinaweza kuchukuliwa kama kiangazambebe cha mabadiliko yanayofanyika baadaye kwani Lonare, ambaye ni kiongozi mzalendo na mwenye kuzingatia maslahi ya watu, anachaguliwa kuwa mtemi, ishara kwamba sasa Matuo iko mikononi salama.

KWA MIONGOZO NZIMA WA BEMBEA NGUU ZA JADI
NA MAPAMBAZUKO PIGA SIMU KWA NAMBARI

0724351706

Kwa mwongozo nzima piga simu kwa nambari 0724351706

